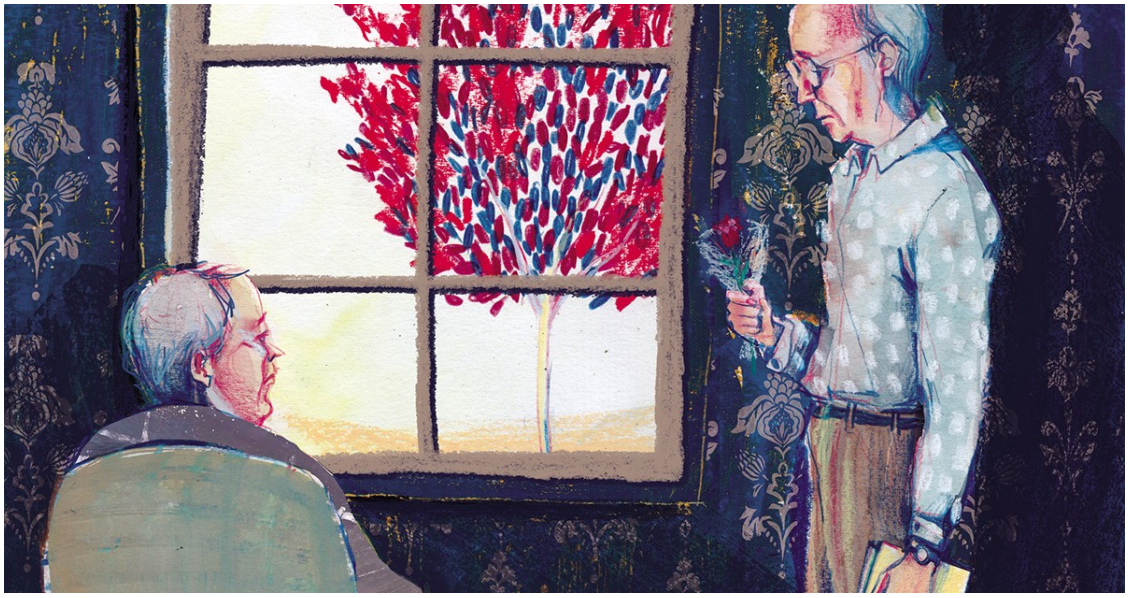
EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Cultura | Jeroni Muñoz | Actualitzat el 11/05/2023 a les 10:54

Rosa

Amb motiu de la diada del llibre i de la rosa, l'escriptor Jeroni Muñoz ha escrit aquest relat per a la revista El Pou de la gallina, il·lustrat per l'artista Marta Genís.

Il·lustració: Marta Genís

Havia estat durant dies exposada al sol, que entrava primaveral per la vidriera que mirava el jardí. Fora, les pruneres havien oblidat la florida i tremolaven quan el vent bufava les fulles morades. Malgrat ser joves, algunes sortien volant dèbils per la secada. La Rosa semblava marcir-se rere el vidre, perdent els pètals oblidada en aquella galeria de la residència, d'ortus a ocàs. Un dia rere l'altre, des de feia més d'una setmana.

A la porta de l'habitació s'hi podia llegir un nom, Jordi, i, com en totes les altres, la identificació de la persona anava acompanyada d'un dibuix que els regalava la direcció del centre. En aquella, subjecta a la fullola, hi havia un cavaller muntat sobre un cavall que era a punt de caure sobre el drac. «Rosa», es va sentir que deia algú traient el cap a l'habitació. «Estàs bé?», li demanava l'única veu amiga allí. Es va girar i va esbossar un somriure amb la vista ennuvolada pel maquillatge que havia estat refregant-se, barrejat amb les llàgrimes que vessaven des de l'arribada de la notícia.

Ho havia sabut casualment, buscaven algú que pogués necessitar una cadira de rodes que havien trobat a casa de la seva amiga Lola, morta. «Morta?», va respondre tremolant. «Sí, va caure fulminada tot d'una a casa seva», li digueren. «Deu fer més o menys deu dies que ho vàrem saber», li van aclarir. Els veïns van avisar els bombers perquè el gos havia estat bordant dos dies sencers i no obria la porta. «Feia molt, que éreu amigues?». La Rosa no va respondre mentre feien signar al Jordi tot de paperassa. La directora del centre continuava amb la seva xerrameca absurda mentre ella es preguntava com coi podia ser que no li haguessin dit res de la mort d'una amiga que l'havia visitada a diari des de l'ingrés. També com era possible que, en arribar a aquell lloc, no s'haguessin presentat com a parella i com era possible que, allí, hagués acabat tornant a la cova d'on havia sortit feia més de quaranta anys. Tants com feia que no veia el seu germà. També el pare i la mare, que havien mort en un accident baixant de resar a la moreneta que la curés d'aquelles malalties que la desviaven. De poc els havia servit tanta devoció

a la mare de Déu a qui havien lliurat les ànimes de tots plegats perquè protegís la casa. Així, fora de casa, es trobava el dia que la mort els havia enxampat en aquell descens fatal. No va anar al funeral, se sentia bruta. Amb la pell infecta, amb l'anima ronyosa. Feia més de dos anys que vivia al carrer, exposada. Enfrontada hora a hora a les seves conviccions, a la seva vida. A allò que sentia que era i l'omplia encara que la buidés tant.

Va *banquejar*, que en deia, entre caixers, els hiverns i les nits plujoses, i els bancs de parcs i jardins de la Barcelona oblidada, quan la temprança tornava i les jornades es feien llargues. Li agradava sentir l'escalf del sol tamisat per les fulles dels arbres. Li agradaven els lladrucs dels gossos jugant i les rialles de la canalla, feliç. Per a ella, aquells temps havien estat de càstig permanent. «Per què ens ho fas tan difícil?», li deia la millor de les mestres que havia tingut. El pare i la mare no li ho deien, intentaven aclarir la situació amb pallisses que duraven estones infinites. Estones faltades de l'esperança que tan sols se li obria les diades de Sant Jordi. Un temps d'entremig. De la foscor hivernal a una primavera adolescent que somniava, lliure i feliç, entre pàgines de llibres i roses. Era el seu dia. Recollia la màrfega amb què s'acotxava, amagava els cartrons i mirava de pentinar-se, bonica, a les dutxes de la fundació. Creia en el misteri d'aquella data, en la força d'un dia en què el més important eren lletres i flors. I va ser així que un Sant Jordi, sortint de la dutxa, la Lola li havia proposat de passar el dia juntes ramblejant. «Tu i jo?», sorpresa que una de les treballadores socials li fes aquella proposta. «No he fet pas res de dolent, oi?», va afegir, pensant que potser la volien fer fora de la fundació. «Sí, tu i jo», li va respondre la Lola.

Aquell Sant Jordi que van passar plegades es va allargar el que semblava un infinit. Fins que, després de la feridura, la Rosa va decidir que la Lola no podia assumir la càrrega de la seva cura i va ingressar en aquell centre. Amb una pensió de tot just cinc-cents euros, la plaça a la residència havia semblat una finestra per a l'alleugeriment. Ni de lluny havien imaginat que havia ser-ho amb el bescanvi de la seva identitat. En Jordi havia tornat a la seva vida i la Lola havia d'acostumar-se a una relació triangular amb un fantasma que les assotava a totes hores.

Allí ningú volia la Rosa, que va tenir el privilegi d'una habitació per a ella sola. Una presó on el drac la tenia reclosa les vint-i-quatre hores del dia des que havien decidit que seria millor que hi fes els àpats per evitar aldarulls amb la resta de residents. La finestra al jardí era ara la seva única vida, des d'on havia estat esperant durant una pila de dies que la Lola la visités. No es va atrevir a mostrar preocupació per la seva absència quan li duien el menjar o li recollien la roba per fer bugada. No va gosar demanar-li si en sabia res al psicòleg, que la venia a veure amoïnat per la seva solitud. «Solitud?», li havia respost la Rosa. «De debò creus que el que més m'angoixa és la solitud? Saps què et dic? Que no cal que tornis», va afegir. Però ell ho feia un cop per setmana i sempre li feia les mateixes preguntes. Trucava a la porta amb un repic prudent, com si tingués por d'espantar-la. O potser que hagués anat a buscar la mort, com sovint li demanava si en sentia l'abelliment.

Un repic menys valent que el que va ressonar al cap d'una estona en què havia continuat explorant sobre el vidre els esbossos del rostre d'una dona que no volia marxar. S'obstinava a no desaparèixer després de l'esforç d'haver hagut de patir dos parts per existir. Dues dones per parir-ne una altra. El primer, amb les contraccions i els gemecs de la mare que rebia. El segon, amb els crits de la que ara deixava de ser-ho i les llàgrimes salabroses d'una altra que seria mare i filla a partir de llavors. Es va tornar a sentir el repic, entestat a obtenir resposta. «És obert», va dir la Rosa. Sempre ha estat obert, va murmurar. En obrir-se la porta va aparèixer un ancià que duia un llibre en una mà i una flor intensament roja en l'altra. «Hola Rosa», va dir una cara que tot d'una es tornava a fer present després d'haver intentat oblidar-la amb obstinació. «Soc en Toni, em reconeixes?». El sol va tornar a sortir. I també els núvols, aquells que feien curses al cel quan eren infants i jugaven al parc o s'amagaven a la muntanyeta. L'olor d'abraçades suoses, arrebossades de pols que feia crostes als genolls i enfosquia els panxells de les cames. Sentia la seva veu infantil, que cridava ?corre corre, que t'atrapo' i les taques que els anys els havien anat posant sobre la pell es convertien en espurnes de gelat amb què s'havien empastifat bo i jugant. «Em sap greu, germana». Un mot nou, potser el més desitjat en la seva vida. «He sabut que la

Lola va morir», va afegir. I llavors la Rosa va retornar de la infància i es va asseure al capdavall del llit. Notava que tremolava, que defallia. «La Marta va morir fa un parell d'anys, també soc vidu. He pensat que podem passar junts aquest Sant Jordi. Vaja, si ho vols», va afegir. Ella hauria dit «tu i jo?», però no li sortien les paraules. Cap ni una. Les havia oblidades totes com les havia conegudes fins aleshores. Fins que el seu germà n'hi havia dut una que havia desitjat des de sempre i una altra que finalment la reconeixia abans d'haver-la pronunciada. L'avançava el també, que els igualava. Una paraula indesitjable que l'emplenava de felicitat, vídua. Una paraula fosca, farcida de tristor, que aleshores brillava com els estels les nits serenes. Tornava a néixer, la seva tercera nativitat festejada amb una rosa a les mans i un llibre del qual encara no havia vist les cobertes.